

Název diplomové práce:	Pojem autonomie (k předpokladům moderní subjektivity a dějinnosti práva)
Autor :	Václav Janoščík
Katedra :	Teorie práva a právních učen
Vedoucí diplomové práce :	Doc. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M., S.J.D.
Oponent:	Doc. JUDr. et PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.

Posudek vedoucího diplomové práce

[1] Diplomová práce Václava Janoščíka analyzuje problematiku autonomie, zejména se zřetelem na díla mnoha autorů obecné filozofie. S ohledem na formulaci velmi obecného filozofického tématu je zřejmé, že sepsání takovéto práce představuje dosti složitý úkol. Nutno říci již v úvodu, že diplomant se zhostil své práce originálním a přemýšlivým způsobem.

[2] Po stránce formální nutno zdůraznit, že diplomová práce má vysoce nadstandardní rozsah a formu: obsahuje 136 stran vlastního textu včetně 464 poznámek pod čarou. Diplomant svou práci rozdělil na celkem tři části. V části první se zabývá autonomií v jednotlivých kontextech. Tuto část koncipuje do celkem osmi kapitol, které většinou rozehrávají fiktivní dialog dvou autorů o autonomii (např. Heideggerův vs. Kosíkův koncept dějinnosti práva, osvícenský étos autonomie mezi Kantem a Foucaultem atd.).

[3] Nutno ocenit velmi pestrý seznam literatury, zabírající bezmála sedm hustě řádkovaných stran. Mnoho prací je v angličtině, některé též ve francouzštině a němčině. Za velké plus posuzované práce považuji úroveň poznámkového aparátu: v tomto aspektu je diplomová práce s obdobnými studentskými pracemi nesrovnatelná. Jako výtku bych ale vznesl, že u do češtiny přeložených prací (např. Hartův Pojem práva) je vhodnější pracovat s českou verzí.

[4] Po stránce obsahové nutno na úvod zmínit, že diplomant se s náročným tématem vypořádal způsobem umožňujícím mu úspěšné obhájení této práce. Jeho práce není jen kompilátem, ale diplomant zvolil cestu vlastního „vyprávění“ o nelehké a obecné problematice.

[5] Jako připomínku obecnou vznáším pochybnost nad uchopitelností takto široce pojatého tématu. Obecně půjde asi spíše o téma pro akademika při práci na disertaci než pro studenta magisterského studia právnické fakulty. Janoščík se s přihlédnutím k těmto limitům se svou prací vyrovnal obstojně, když sepsal vlastní originální a přemýšlivou práci. V každém případě ovšem obecnost jeho práce vede k určité bezbřehosti, nepřehlednosti. Autor se v důsledku své koncepce neubráníl mnoha opakováním (což sám dobře ví – viz s. 132). Řada (ne-li většina) diplomantových exkurzů zůstává jen letným dotykem s danou problematikou.

[6] Autor se sice snaží svou práci pojmout čtivě, vtáhnout čtenáře do fiktivních dialogů velkých myslitelů. Bohužel, ve většině textu se mu to příliš nedaří. V práci je tak příliš vidět ovlivnění náročnými texty, které autor cituje, a proto pak v textu nalézáme formulace typu „*Ukončeme tuto rekapitulaci zmínkou o souvislosti s psychoanalýzou, která představuje nejen další z mnoha zamlčených subtextů, ale také produktivní prizma, které lze Marcelu Gauchetovi nastavit*“ (s. 60).

[7] Problémem práce je to, že v řadě případů utíká od teorie a filozofie práva až do obecné filozofie. Mnohé diskutované otázky mají k právu vztah jen vzdálený, pokud vůbec nějaký. Naopak tam, kde se autor dostává k diskusi klasických děl právní filozofie, se mi jeho kategoricky formulované závěry vůbec nepozdávají. Typickým příkladem je diskuse teorie H.L.A. Harta v první kapitole. Zde diplomant mj. uvádí, že formalismus odpovídá pozitivismu, zatímco Hartův skepticismus odpovídá údajně „moralismu“ (s. 24). To ale v žádném případě není pravda. Ve skutečnosti pojem „rule scepticism“ odpovídá spíše pragmatismu a morálnímu relativismu (v právní teorii pak právnímu realismu).

[8] Na závěr nemohu než znovu opakovat, že diplomová práce je nadprůměrná a bezesporu splňuje všechny podmínky pro její úspěšné obhájení. Mé připomínky neubírají nic na tom, že se diplomant se svým nelehkým úkolem vypořádal tak, že je nepochybně způsobilý svou práci obhájit. Současně se i touto cestou diplomantovi omlouvám za zpoždění s dodáním posudku.

V Praze dne 17. ledna 2012

Zdeněk Kühn